

Сборник съдебна практика

Дело C-300/11

ZZ

срещу

Secretary of State for the Home Department

(Преюдициално запитване, отправено от la Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division))

„Свободно движение на хора — Директива 2004/38/ЕО — Решение, забраняващо на гражданин на Европейския съюз достъп до територията на държава членка по съображения, свързани с националната сигурност — Член 30, параграф 2 от посочената директива — Задължение да се информира съответният гражданин за мотивите за приемане на това решение — Разкриване, което противоречи на интересите на държавната сигурност — Основно право на ефективна съдебна защита“

Резюме — Решение на Съда (голям състав) от 4 юни 2013 г.

1. *Преюдициални въпроси — Компетентност на Съда — Граници — Въпрос, свързан с националната сигурност — Липса на обща резерва, изключваща мерките, взети с оглед на обществената сигурност — Допустимост*

(член 267 ДФЕС; член 4, параграф 2 ДЕС)

2. *Гражданство на Съюза — Право на свободно движение и на свободно пребиваване на територията на държавите членки — Директива 2004/38 — Ограничения на правото на влизане и на правото на пребиваване по съображения, свързани с общественения ред или обществената сигурност — Мотиви на решение за отказ за влизане в държава членка — Точни и изчерпателни съображения, свързани с държавната сигурност, за които заинтересованото лице не е уведомено — Допустимост — Условие — Балансиране между изискванията, свързани с държавната сигурност, и изискванията за право на ефективна съдебна защита*

(член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 30, параграф 2 и членове 27 и 31 от Директива 2004/38 на Европейския парламент и на Съвета)

1. Въпреки че единствено държавите членки носят отговорност за националната сигурност в съответствие по-специално с член 4, параграф 2 ДЕС, и че те са тези, които трябва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират вътрешната и външната си сигурност, то единствено фактът, че дадено решение, прието от национален компетентен орган, се отнася до сигурността на държавата, не може да доведе до изключване на приложимостта на правото на Съюза.

(вж. точка 38)

2. Член 30, параграф 2 и член 31 от Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, разгледани в светлината на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, трябва да се тълкуват в смисъл, че изискват компетентният национален съд да следи за това неразкриването на заинтересованото лице от компетентния национален орган на точните и изчерпателни съображения, на които се основава решение, прието на основание член 27 от посочената директива, както и на свързаните с това решение доказателства, да се сведе до строго необходимото и за това заинтересованото лице във всички случаи да бъде информирано по същество за мотивите по такъв начин, че да се отчете надлежно необходимата степен на поверителност на доказателствата.

В съответствие с националните процесуалноправни разпоредби компетентният национален орган трябва да докаже, че точното и изчерпателно информиране на заинтересованото лице за съображенията, на които се основава решение, прието на основание член 27 от Директива 2004/38, както и на свързаните с това решение доказателства, действително би засегнало сигурността на държавата. От това следва, че не съществува презумпция за наличието и за основателността на съображенията, на които се позовава националният орган. В това отношение компетентният национален съд трябва да анализира самостоятелно всички правни и фактически обстоятелства, на които се позовава компетентният национален орган, и да прецени в съответствие с националните процесуалноправни норми дали сигурността на държавата позволява разкриването им.

Ако обаче се окаже, че сигурността на държавата действително не позволява заинтересованото лице да бъде информирано за посочените съображения, съдебният контрол за законосъобразност на прието на основание член 27 от Директива 2004/38 решение, така както е предвиден в член 31, параграф 1 от нея, трябва да се извърши в рамките на производство, което търси подходящ баланс между изискванията, произтичащи от държавната сигурност, и изискванията за право на ефективна съдебна защита, като същевременно свежда до строго необходимото евентуалната намеса върху упражняването на това право.

В това отношение, предвид необходимостта от спазване на член 47 от Хартата, посоченото производство трябва да гарантира във възможно най-голяма степен спазването на принципа на състезателност, за да се позволи на заинтересованото лице да оспори съображенията, на които се основава съответното решение, както и да представи становището си относно свързаните с това решение доказателства и по този начин да изложи надлежно основанията в своя защита. Във всички случаи е важно по-конкретно заинтересованото лице да бъде информирано по същество за мотивите, на които са основава решение за отказ за влизане, прието на основание член 27 от Директива 2004/38, тъй като, както е предвидено в член 31 от тази директива, необходимостта да се защити държавната сигурност не може да лиши заинтересованото лице от правото му да бъде изслушано и така да направи неефективно правото му на обжалване.

Постигането на баланс между правото на ефективна съдебна защита и необходимостта да се гарантира сигурността на съответната държава членка не може да се извърши по същия начин по отношение на доказателствата, на които се основават съображенията, изтъкнати пред компетентния национален съд. Всъщност в някои случаи разкриването на тези доказателства може да засегне пряко и конкретно държавната сигурност, тъй като с него може да се застраши животът, здравето или свободата на хората или да се разкрият специалните методи на разследване, прилагани от националните органи, и така да се затрудни сериозно, и дори да се осуети, изпълнението на задачите на тези органи в бъдеще.

При тези обстоятелства компетентният национален съд трябва, от една страна, да следи заинтересованото лице да бъде информирано по същество за мотивите, на които се основава съответното решение, по такъв начин че да се отчете надлежно необходимата степен на поверителност на доказателствата, и от друга страна, да изведе въз основа на националното право последиците от евентуалното неспазване на това задължение за информиране.

(вж. точки 61, 62, 64—66, 68 и 69 и диспозитива)